

'IK BEN MAAR EEN LEEK'...!?

Kees Slijkerman

Dit leert het Tweede Vaticaans concilie over de roeping en zending van de leken.

Als leek heb ik deel aan de zending van Christus in deze wereld. Als leken hebben we het (voor-)recht en de opdracht apostel te zijn. Vaticanum II heeft deze leer opnieuw onderstreept en het is van groot belang dat we ons hiervan ten volle bewust zijn.

OP GROND WAARVAN KUNNEN EN MOGEN WIJ EEN ZENDING VERVULLEN?

1. Door je inlijving in Christus heb je deel gekregen aan zijn zending en ambt. Deze inlijving is gebeurd bij ons doopsel. We zijn 'in de kracht van een en dezelfde Geest door de doop één enkel lichaam geworden' (vgl. 1 Korintiërs 12,13). Deze inlijving wordt ook versterkt iedere keer dat we aan de Eucharistie deelnemen (vgl. 1 Korintiërs 10,16-17)
2. Het sacrament van *het vormsel* verbindt de gelovigen hechter met het lichaam van Christus, de Kerk. Door dit sacrament ontvangen wij een bijzondere kracht van de Heilige Geest. Daardoor zijn we strenger gehouden als waarachtige getuigen van Christus het geloof te verspreiden en te verdedigen. Zo leert het concilie. Het vormsel is ook wel een 'wijding tot helper' genoemd.
3. Door onze *eenheid met Christus* hebben we het recht en de opdracht apostel te zijn. Als je die eenheid bewaart, dan houd je dat recht. Als je die eenheid niet bewaart, dan verlies je dat recht. Die eenheid bewaar je door in Hem te geloven, naar zijn woord te luisteren en te handelen, door te bidden en door de sacramenten te vieren.
4. De *liefde van God* die 'in ons hart is uitgestort door de Heilige Geest die ons werd geschonken' (Romeinen 5,5), die liefde stelt ons in staat volgens het evangelie te leven. Die liefde is niet mondjesmaat toebedeeld, nee, ze is uitgestort. Die liefde mogen we in ons hart en in ons handelen ruim baan geven, tegen ons egoïsme en onze vrees voor mensen in.
5. De Heilige Geest geeft aan de gelovigen bovendien *bijzondere gaven* om hun

apostolaat te verrichten. Die gaven (charismata, charisma's) geven je het recht en de opdracht ze te gebruiken tot welzijn van de mensen en tot opbouw van de Kerk. Daarbij komt het aan de bisschoppen toe, zo nodig, te oordelen over de authenticiteit en het ordelijk gebruik van deze gaven.¹

6. Ook aan je *talenten* zitten opdrachten vast. 'Naar de mate van de kennis, de bevoegdheid en de bekwaamheid waarover de leken beschikken, zijn zij gemachtigd en meermalen zelfs verplicht hun mening uit te spreken in aangelegenheden die het welzijn van de Kerk aanbelangen', aldus het concilie.² Daarbij wordt verwezen naar deze kostelijke uitspraak van Pius XII: 'In het beslissend gevecht gaan dikwijls de gelukkigste initiatieven van het front uit...!'

Wie als leek deze zes punten diep op zich laat inwerken zal niet meer zeggen: 'ik ben *maar* een leek'. Ze laten zien dat de kracht en de bevoegdheid je reeds geschonken zijn om je zending te vervullen. En toch kan het zijn dat er zeer weinig van terecht komt. Om tot een vruchtbaar apostolaat te komen moet je op een aantal dingen letten:

- a. dat je een goede houding aanneemt, tegenover God, de mensen en de schepping;
- b. dat de onderlinge verhoudingen goed zijn;
- c. dat je je zonden steeds weer belijdt en dat ook andere belemmeringen worden weggenomen;
- d. dat je een goede aansluiting op de Bron hebt. Dit is steeds weer het belangrijkste: onze liefdesrelatie met de Heer.

Onze bronnen zijn:

1. het luisteren naar het woord van God;
2. de viering van de sacramenten;
3. het gebed;
4. het leven van liefde.

Het concilie zegt dat Christus de bron en de oorsprong is van het gehele apostolaat van de Kerk en dat de vruchtbaarheid van ons

¹ Vaticanum II, AA 3

² Vaticanum II, LG 37

apostolaat afhankelijk is van onze levende vereniging met Christus. Daarbij wordt gewezen op het woord van de Heer: 'Wie in Mij blijft, terwijl Ik blijf in hem, die draagt veel vrucht, want los van Mij kunt gij niets' (Johannes 15,5).

ONS WERKTERREIN

Als we nu beseffen welke kracht in ons is en hoe we er voor kunnen zorgen dat de doorvoerbuizen niet verstopt raken, dan kunnen we als een bron van levend water, als een 'heilsfontein' meewerken aan Christus' zending in deze wereld (vgl. Johannes 4,14; 7,38).

Het concilie beschrijft ook waaruit werkelijk apostolaat bestaat:

1. Evangelisatie van mensen. Daarbij gaat het er om hen die niet geloven tot geloof te brengen.
2. Heiliging van mensen. Daarbij gaat het er om de gelovigen te onderrichten, te bemoedigen en tot een vuriger leven op te roepen.
3. Bezieling, vervolmaking en vernieuwing van de tijdelijke orde. Daarbij gaat het er om dat we proberen overal en in alles het Rijk van God te vestigen: in onze familie, onze buurt, ons land, in de orde van de wereld, in de wereldeconomie, in de cultuur, in het onderwijs, in de politiek, enzovoort.

'Op alle christenen rust de verheven taak om er zonder ophouden voor te werken dat de goddelijke heilsboodschap wordt gekend en aanvaard door alle mensen over de gehele aarde'. Aldus het concilie.

Deze taak kan ik dus niet afschuiven op mijn pastoor en de missionarissen. De Heer en de Kerk verwachten iets van u en van mij, want ik ben een leek.

Geraadpleegde literatuur:

- Vorming, roeping en zending van leken.
- Lineamenta voor de bisschoppensynode 1987 over de roeping en zending van leken.
- Constituties en Decreten van het 2e Vaticaans Concilie.

Citaten

De hedendaagse mens luistert liever naar getuigen dan naar meesters, en als hij naar meesters luistert, dan alleen voor zover die inspireren.

Niemand is uitgesloten en niemand kan zich laten vervangen. (Idem nr. 27)

De Kerk is tegelijk 'verloste' en 'verlossende' gemeenschap. (Idem no. 14)

Uit: Lineamenta bisschoppensynode 1987 nr. 36, 27 en 14.

Dit artikel komt uit *Bouwen aan de Nieuwe Aarde*, november-december 1985.

Vorming, roeping en zending van leken

Bovenstaand artikel was een presentatie van de inhoudelijke lijn van het boekje *Vorming, roeping en zending van leken*. Met dat boekje kan een zeven-weken-vorming georganiseerd worden, met voor elke dag een Bijbeltekst en vaak ook een bijpassend citaat uit het Tweede Vaticaans concilie. Deelnemers aan deze vorming kunnen hiermee een dagelijks moment van gebed en bezinning hebben, waar ze dan weer over kunnen spreken in de acht bijeenkomsten van deze vorming.

Dit boekje is uitgegeven door de *Stichting Bouwen aan de Nieuwe Aarde* in 1985, als voorbereiding op de bisschoppensynode over de roeping en zending van leken, die na uitstel plaatsvond 1987.

Voor veel deelnemers aan deze vorming van zeven weken, die op veel plaatsen in Nederland gegeven werd in 1986, was het een eerste kennismaking met de concilieteksten zelf.